

ONDERZOEK:
Gent, Pantsterschipstraat

Voorliggend document is een:

Melding vooronderzoek	
Verslag van resultaten	
Programma van Maatregelen	+
©Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.	

INHOUDSOPGAVE

1	Situering binnen het archeologietraject	3
2	Inhoud en opbouw van het document	4
3	Bijlagen.....	4
4	Administratieve fiche/ Privacyfiche.....	5
4.1	Situering van het onderzoek	5
4.2	Projectcodes	7
4.3	Betrokken actoren	7
4.4	Bewaring van de data.....	8
5	Huidige synthese en waardering	10
5.1	Synthese	10
5.1.1	(On)volledigheid van de dataset	10
5.1.2	Interpretatie van de huidige dataset	10
5.1.3	Huidige waardering van de archeologische site	10
5.1.4	Antwoord op de onderzoeksvragen	11
5.2	Vervolgtraject.....	11
5.2.1	Impact van de geplande werken	11
5.2.2	Afweging van de te nemen maatregelen	12
5.2.3	Bepaling van de te nemen maatregelen	12
5.2.4	Randvoorwaarden	13
5.3	Besluit	13
6	Bibliografie	14
7	Lijst van figuren	16

1 Situering binnen het archeologietraject

HUIDIG ONDERZOEK	een archeologienota met beperkte samenstelling
ADVIES	Geen verder onderzoek

Het huidige onderzoek situeert zich binnen het archeologisch traject als volgt:

Regulier traject	Archeologienota	Bureauonderzoek	<<
		[REDACTED]	
		[REDACTED]	
		[REDACTED]	
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	
		[REDACTED]	
		[REDACTED]	
		[REDACTED]	
	[REDACTED]	[REDACTED]	

2 Inhoud en opbouw van het document

Het voorliggende document bevat volgende onderdelen:

DEEL 1	Administratieve fiche	+
DEEL 2	Beschrijving van het onderzoeksgebied	
DEEL 3	Onderzoeksopdracht: bureaustudie	
DEEL 4	Onderzoeksopdracht: landschappelijke boringen	
DEEL 5	Onderzoeksopdracht: prospectie met ingreep in de bodem	
DEEL 6	Assessment van landschappelijke data	
DEEL 7	Assessment van aardkundige data	
DEEL 8	Assessment van historische data	
DEEL 9	Assessment van archeologische data	
DEEL 10	Synthese en waardering	+
DEEL 11	Omschrijving van de maatregelen	

3 Bijlagen

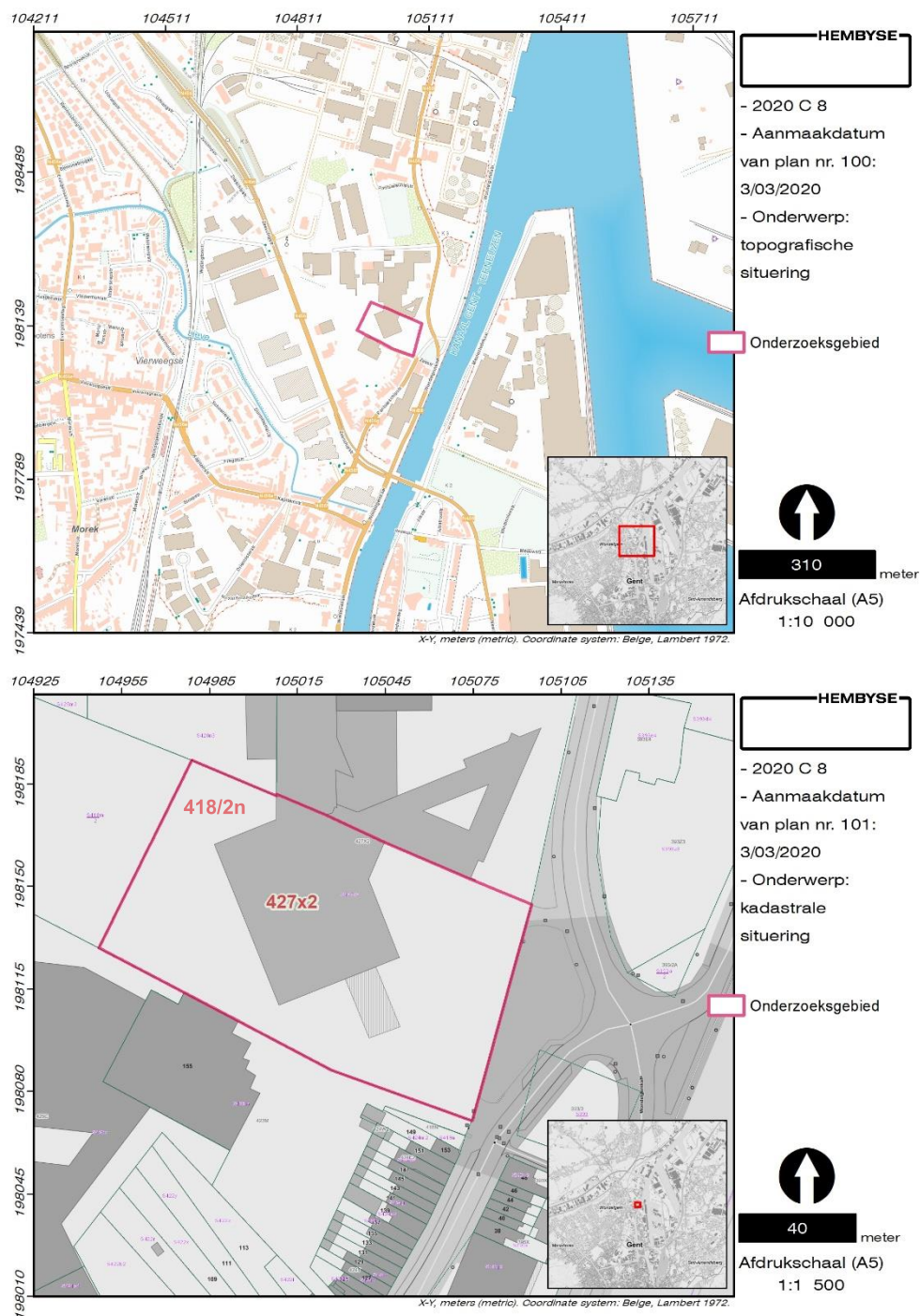
Het voorliggende document is voorzien van volgende bijlagen:

BIJLAGE 1	Inventaris (plannen)
BIJLAGE 2	Geplande toestand van het onderzoeksgebied: plannen, sneden, ruimtelijke visie, ...
BIJLAGE 3	Foto's van het plaatsbezoek

4 Administratieve fiche/ Privacyfiche

4.1 Situering van het onderzoek

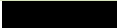
Gewest	Vlaams Gewest	
Gemeente	Gent	
Deelgemeente		
Straat en straatnummer	Panterschipstraat 163	
Kadastrale situering	Afdeling	13
	Sectie	S
	Percelen	0427x2; 418/2n (partim)
Lambert 72-coördinaten	N	X: 104979,712/Y:198192,069
	Z	X: 105075,046/Y:198069,497
Oppervlakte	10125,35m ²	1,01 ha
Oppervlakte bodemingreep	10125,35m ²	1,01 ha
Datum van toekenning van de opdracht	26 februari 2020	
Wettelijk kader	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.	
	Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.	
Opgemaakt volgens CGP	Versie 4.0	
Duur van het onderzoek	3 werkdagen	
Kostprijs van het onderzoek (privacyfiche)	[REDACTED]	

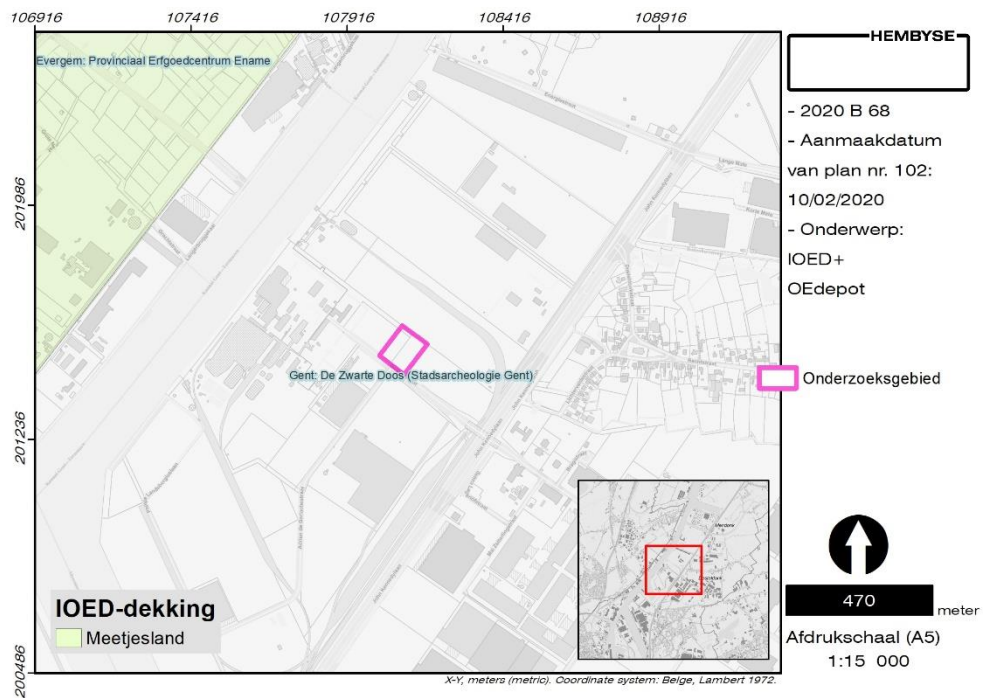
Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de topografische kaart en de kadasterkaart.

4.3 Betrokken actoren

Bureaustudie	2020 C 8
Landschappelijke boringen	n.v.t.
Verkennde boringen	n.v.t.
Waarderende boringen	n.v.t.
Prospectie met ingreep in de bodem	n.v.t.
Opgraving	n.v.t.
Interne projectsigle Hembyse bvba	GEN-PAN

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse bvba (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
Geraadpleegde (regio)specialisten	n.v.t.	
Initiatiefnemer (privacyfiche)		
		
		
	Privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Omgevingsvergunning:	Stedenbouwkundige handelingen	Verkaveling van gronden

Plaats en jaar van uitgave	Gent, 2020
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	124
Bibliografische referenties	De Smaele B. & Pieters H., 2020. <i>Archeologienota met beperkte samenstelling naar aanleiding van de afbraak en nieuwbouw van panden aan de Panterschipstraat 163 te Gent,</i> Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 124, Gent.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse bvba Kastanjestraat 26, 9000 Gent
Zakelijkrechthouder van het archeologisch ensemble (privacyfiche)	
Bewaring archeologisch ensemble	n.v.t.
Gebruiker van het archeologisch ensemble	n.v.t.
Bevoegde IOED	n.v.t.
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	De Zwarte Doos Dulle-Grietlaan 12 9050 Gent

Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erkende IOED's en het Onroerendergoeddepot.

5 Huidige synthese en waardering

5.1 Synthese

5.1.1 (On)volledigheid van de dataset

Het onderzoek kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen (de afbraak van bestaande bedrijfsinfrastructuur en de bouw van nieuwe bedrijfsinfrastructuur).

Het uitgevoerde vooronderzoek dat in het Verslag van Resultaten is verwerkt, is een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van een **bureaustudie voor een archeologienota met beperkte samenstelling**.

Het bureauonderzoek kon volledig worden uitgevoerd:

- het plangebied kon worden afgebakend
- reeds verstoorde zones zijn in kaart gebracht
- de noodzakelijke archeologische indicatoren van het onderzoeksgebied zijn onderzocht
- er is een inzicht verworven in de geplande werken binnen het projectgebied waardoor de potentiële impact op het bodemarchief duidelijk is geworden

Het onderzoek heeft, in zijn huidige vorm, de mogelijkheid geboden een archeologisch overzicht van het onderzoeksgebied te schetsen en om op basis van de gegenereerde dataset gepaste maatregelen –enkel indien er aanwijzingen zijn voor bewaarde archeologische sites- voor het verdere verloop van het archeologische traject uit te tekenen.

10

5.1.2 Interpretatie van de huidige dataset

Op basis van de archeologische data voor het onderzoeksgebied kan worden gesteld dat reeds 75% van voornoemd gebied een GGA is. Voor de overige 25%, die bestaat uit een verharding en een grondstock, kan worden gesteld dat het een voormalige spoorwegbundel was.

Op basis van het reeds uitgevoerde archeologisch onderzoek op de percelen direct ten westen en direct ten zuiden ervan, kan worden gesteld dat de kans op het aantreffen van een goed bewaard bodemarchief en bewaarde archeologische sporen zo goed als nihil is.

5.1.3 Huidige waardering van de archeologische site

Op basis van de gegevens uit het verslag van resultaten kan dus worden gesteld dat:

- Het onderzoeksgebied voor 75% als een GGA gekarteerd is
- Het onderzoeksgebied waarschijnlijk een laaggelegen akkerland was waar vanaf de 19^e eeuw een spoorwegbundel was gebouwd

- Het belendend archeologisch onderzoek heeft aangetoond dat de kans op de aanwezigheid van archeologische sporen en structuren binnen het onderzoeksgebied zo goed als onbestaand is.

Op basis van deze data kan dus worden gesteld dat de kans op de aanwezigheid van goed bewaarde archeologische sporen en structuren nihil is. Bijgevolg kan worden besloten dat het kennisvermeerderingspotentieel van de site onbestaande is.

5.1.4 Antwoord op de onderzoeksvragen

Voorafgaand aan het onderzoek is een aantal onderzoeksvragen gesteld, die onderliggend kader vormen voor de opzet van het onderzoek.

Bureauonderzoek:

- *Wat is de algemene historiek van de site?*
Het onderzoeksgebied is een deel van een spoorwegbundel uit de 19^e-20^e eeuw, waarna het is uitgebouwd tot een industriegebied.
- *Wat is het doorslaggevende aspect dat met aantoonbare zekerheid aangeeft dat er geen archeologisch erfgoed op de site aanwezig is?*
Het feit dat het onderzoeksgebied grotendeels een GGA is en dat de belendende archeologische onderzoeken hebben aangetoond dat er in de resterende delen geen kans meer is om bewaarde archeologische sporen aan te treffen.
- *Is vervolgonderzoek noodzakelijk?*
Er is geen verder onderzoek noodzakelijk.

5.2 Vervolgtraject

5.2.1 Impact van de geplande werken

Op basis van de inzichten, verworven in de geplande werken binnen het projectgebied, kan worden gesteld dat de geplande werken bestaan uit

- Het afgraven van de bestaande talud in de zuidwestelijke hoek van het onderzoeksgebied
- Sloop van bestaande gebouwen en uitbreken van bestaande verhardingen
- De bouw van een nieuwe bedrijfsgebouwen met kantoorunits, toonzalen met een fundering tot op vaste en vorstvrije diepte
- Aanleg van toeritten, parkings en fietsenstallingen

Er wordt uitgegaan van een zo goed als integrale verstoring van de bodem, maar op basis van de archeologische data en de bestaande toestand van het onderzoeksgebied, is de kans op het aantreffen van archeologische sporen daarbinnen zo goed als nihil.

Op basis hiervan kan worden besloten dat geen verdere maatregelen voor het opsporen en het waarderen van eventueel aanwezige archeologische sporen en structuren genomen dienen te worden.

5.2.2 Afweging van de te nemen maatregelen

Het volledige archeologietraject wordt bepaald als een traject van verschillende onderzoeksmethodes, waarbij dient te worden afgewogen of deze individuele onderzoeksmethodes mogelijk, nuttig, schadelijk en/of noodzakelijk zijn. In deze fase van het onderzoekstraject is een bureauonderzoek met beperkte samenstelling uitgevoerd en de onderstaande tabel geeft weer welke onderzoeksmethodes in het volledige archeologietraject MOGELIJK, NUTTIG, SCHADELIJK en NOODZAKELIJK zijn.

<i>Soort onderzoek</i>	<i>Mogelijk</i>	<i>Nuttig</i>	<i>Schadelijk</i>	<i>Noodzakelijk</i>	<i>Evaluatie</i>
Bureauonderzoek	JA	JA	NEE	JA	Is reeds uitgevoerd.
Archiefonderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	Niet noodzakelijk, er zijn voldoende data beschikbaar.
Geofysisch onderzoek	NEE	NEE	NEE	NEE	De bodembedekking laat dit niet toe.
Veldkartering	NEE	NEE	NEE	NEE	De bodembedekking laat dit niet toe.
Landschappelijke boringen	JA	NEE	NEE	NEE	De huidige kennis van de bodem biedt geen onderzoeksvragen voor landschappelijke boringen.
Verkennde en waarnemende archeologische boringen	JA	NEE	NEE	NEE	De huidige kennis van de bodem biedt geen onderzoeksvragen voor landschappelijke boringen.
Proefsleuven	JA	NEE	NEE	NEE	Er zijn geen aanwijzingen meer voor een bewaard bodemarchief.
Andere	NEE	NEE	NEE	NEE	Nvt.

Op basis van deze evaluatie van het reeds gevolgde archeologietraject, kan worden gesteld dat er geen verdere maatregelen dienen te worden genomen (zie §Randvoorwaarden).

5.2.3 Bepaling van de te nemen maatregelen

Niet van toepassing, er dienen geen maatregelen te worden genomen.

In deze optiek is het uittekenen van het vervolgtraject niet noodzakelijk en het omschrijven van gedetailleerde maatregelen is niet noodzakelijk.

5.2.4 Randvoorwaarden

Op basis van de beschikbare data kan worden gesteld dat de kans op het aantreffen van archeologische resten die een potentieel op kenniswinst herbergen, heel erg klein is. Er wordt geen verder onderzoek geadviseerd en het opnemen van randvoorwaarden bij de omgevingsvergunning is niet noodzakelijk.

Na het bekomen van de omgevingsvergunning voor de geplande bouwwerken is de melding van archeologische toevalsvondsten wettelijk verplicht (artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013).

5.3 Besluit

De archeologische data wijzen op een situatie waarbij het onderzoeksgebied gedurende lange tijd in gebruik was als akkerland, ten noorden van de stadskern van Gent. Geleidelijk aan werden ook deze buitengebieden in gebruik genomen, waarbij in het midden van de 19^e eeuw een spoorlijn werd aangelegd die het onderzoeksgebied van oost naar west doorsneed. Ongeveer een eeuw later werd de spoorlijn opgeheven, en werd het onderzoeksgebied grotendeels opgenomen in de infrastructuur van de Gentse haven. Echter, een deel van de spoorwegtalud lijkt nog aanwezig te zijn.

Omwille van deze historiek en de data uit de belendende archeologische onderzoeken werd het grootste deel van het onderzoeksgebied (75%) reeds opgenomen als een GGA, met uitzondering van de westelijke zone. Het reeds uitgevoerde archeologisch onderzoek in de nabije omgeving toont echter aan dat de kans op het aantreffen van archeologisch relevante sporen en structuren nagenoeg onbestaande is en dat het onderzoeksgebied bijgevolg geen kennisvermeerderingspotentieel meer bevat. De geplande werken behelzen aldus geen bedreiging voor het kennisvermeerderingspotentieel van de site, waardoor geen verder onderzoek geadviseerd wordt.

6 Bibliografie

Naslagwerken

Antrop M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

Apers T. & Wyns G., 2017. *Nota. Verslag van resultaten. Proefsleuvenonderzoek Gent Zeeschipstraat (prov. Oost-Vlaanderen)*, (ongenummerde nota door Monument Vandekerkhove) Ingelmunster.

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

De Moor G., 1997. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 21 Tielt*, Gent.

De Smaele B. & Pieters H., 2013. *Archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem (proefsleuven) op de site 'Stenenmolenstraat' te Mechelen (prov. Antwerpen)*, ADEDE Archeologisch Rapport 45, Gent.

14

Dumalin E., 2019. *Archeologienota. Verslag van resultaten Proefsleuvenonderzoek Gent (Wondelgem) Zeeschipstraat (prov. Oost-Vlaanderen)*, (ongenummerde nota door Monument Vandekerkhove) Ingelmunster.

Heirbaut E., 2017. *Uitbreiding van bestaand complex aan de Panterschipsstraat/Zeeschipstraat, Gent. Archeologienota., Lares-rapport 4, Halle-Zoersel.*

Leenknecht B. & Vermeersch J., 2018. *Archeologienota. Verslag van resultaten bureauonderzoek Gent (Wondelgem) Zeeschipstraat (prov. Oost-Vlaanderen)*, (ongenummerde nota door Monument Vandekerkhove) Ingelmunster.

Pieters H., Krug C. & De Smaele B., 2013. *Vlakdekkend archeologisch onderzoek op de Arsenaalsite te Mechelen*, ADEDE Archeologisch Rapport 21, Gent.

Vandeputte O., 1995. *Gids voor Vlaanderen. Toeristische en culturele gids van de Vlaamse gemeenten*, Uitgeverij Lannoo, Tielt.

Van Ranst E. & Sys C.. 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Online bronnen:

<http://www.geopunt.be/>

<https://www.dov.vlaanderen.be/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/>

<http://uurl.kbr.be>

<https://www.cartesius.be/>

http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE

<https://geoplannen.omgeving.vlaanderen.be/roviewer/?t=7&m=1&category=2>

www.geologievannederland.nl

7 Lijst van figuren

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de topografische kaart en de kadasterkaart.....	6
Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erkende IOED's en het Onroerenderfgoeddepot.	9

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bv.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent

BTW: BE 0677.720.687

IBAN: BE25890214307282

BIC: VDSP BE 91

Tel. 0032 472 89 97 66

E-mail: info@hembyse.net

Web: www.hembyse.net

